

— «Ὅλ' αὐτὰ εἶναι καλὰ, κάλλιστα, εἴ-
πεν ἕτερος κυνηγός, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ οἰκία
αὕτη δὲν θέλει ἢ δὲν δύναται νὰ μᾶς φι-
λοξενήσῃ, προτείνω ν' ἀναπαυθῶμεν ὀλίγον
ὕπὸ τὴν σκιάν τῶν πετελεῶν.

Ἡ πρότασις ἐγένετο μετὰ προθυμίας ἀπο-
δεκτῇ. Οἱ κυνηγοὶ ἀπέθηκαν παρὰ τὴν ρί-
ζαν πετελέας τὰς κυνηγετικάς αὐτῶν πῆ-
ρας καὶ τὰ ὅπλα αὐτῶν χαμαί, τὰς ἀ-
κτηρίδας αὐτῶν μεταξὺ τῶν σκελῶν ἔχον-
τες. Πέριξ αὐτῶν κατεκλίθησαν οἱ κύνες.
Καθ' ἣν στιγμὴν ἀνεπαύοντο, ὠμίλησαν περὶ
κυνηγίου, κλπ. Ἐκαστος αὐτῶν διηγέτο καὶ
ἓνα ἐκ τῶν ἄθλων αὐτοῦ ὁ μὲν, ἀληθῆς λυ-
κοκτόνος, εἶχε φονεύσει ἐντὸς τῆς ἡμέρας
ἑνδεκα ἐξ αὐτῶν, ἕτερος διὰ δύο βολῶν τυ-
φεκίου ἐφόνευσε δύο μονιούς.

Ἐν συντόμῳ, οἱ κύριοι οὗτοι ἦσαν δεξιό-
τατοι, πολλὰ διαπράξαντες ἐν ἄλλοις λό-
λοις, ἦσαν ἡρώες.

— Σιωπῇ, κύριοι, ἀκούσατε, εἶπεν αἴ-
φνης, ὁ μαρκήσιος Ἀδριανὸς Βερβεῖν.

Καὶ ἀμέσως ἐσιώπησαν, οἱ δὲ κύνες ὑψώ-
σαντες τὴν κεφαλὴν παρετήρουν πρὸς τὸν
κῆπον.

Φωνὴ γυναικὸς καὶ προφανῶς νεάνιδος,
ἥδε στροφὴν παλαιῶ ἄσματος, ἐπιγραφο-
μένου «Ἡ Ἡμέρα καὶ τὸ Ρόδον». Ἡ με-
λωδικὴ αὕτη φωνή, καθάρα καὶ γλυκεῖα
ὡς φωνὴ παιδιοῦ, εἶχε τόνον ἀνέκφραστον.
Ἀμφιβολία δὲν ὑπῆρχεν ὅτι ἡ αἰοδὸς εὐρί-
σκετο ἐν τῷ κήπῳ. Ἡ ἀρμονικὴ αὐτῆς με-
λωδία συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ ἐλαφροῦ θροῦ
τῶν φύλλων καὶ τοῦ βόμβου ἐντόμων
τινῶν, εἶχε τι τὸ μυστηριώδες.

— Παράδοξον, εἶπε χαμηλοφώνως ὁ ὑπο-
κόμης Σανζάκ.

— Λοιπὸν πιστεύετε τώρα ὅτι κατοι-
κεῖται ἡ οἰκία; τῷ εἶπεν ἐν τῷ αὐτῷ τόνῳ
ὁ Γάστων Δελιμάνς.

— Δὲν ἤξεύρω, ἀπεκρίθη ὁ ὑποκόμης·
ἐν πάσῃ ὁμῶς περιπτώσει, δὲν ὑποστηρίζω
πλέον τὴν γνώμην μου.

Ὁ Ἀδριανὸς ἡγέρθη καὶ προχωρήσας
ὀλίγον ὑψώσε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐφαίνετο
ἀναμετρῶν τὸ ὕψος τοῦ τοίχου, ὡς εἰ ἤθελε
δι' ἐνὸς διασκελισματος νὰ διαβῇ καὶ εἰ-
σέλθῃ ἐν αὐτῷ.

Τὸ ἄσμα ἔπαυσε καὶ ἀμέσως ἠκούσθη
φωνὴ ὀδύνης, εἰς ἣν ὁ Ἀδριανὸς ἔκων ἀ-
νεσιόρτησεν.

— Ἀ! εἶπε γελῶν ὁ ὑποκόμης, ἐκεν-
τήθη κόπτουσα ρόδον, ἀφοῦ τῷ ἐτραγώδη-
σεν ὅ,τι τῷ ἔλεγεν ἡ ἡμέρα.

Μετὰ τὴν κραυγὴν ἠκούσθησαν πεπνι-
γμένα τινὲς οἰμωγαί, καὶ κατόπιν οὐδὲν
πλέον.

Ὁ Ἀδριανὸς προῦχώρησεν εἰσέτι, νῦν δ'
εὐρίσκετο πλησίον τῆς θύρας.

— Καλὰ, εἶπεν ὁ κ. Σανζάκ σιωπι-
κῶς, τοῦ μαρκησίου διηγέρθη ἡ περιέργεια.

— Κύριοι, ἀνταπῆντησεν ὁ Γάστων, ἡ
οἰκογένεια τοῦ φίλου μου Ἀδριανοῦ ἀνάγε-
ται εἰς τοὺς ἐπικροῦς χρόνους τῶν γάλλων
ἱπποτῶν, εἰς δὲ τὰς φλέβας αὐτοῦ ρεῖ τὸ
γενναῖον ἐκείνων αἷμα καὶ ἀγαπᾷ, ὡς ἐκεῖ-
νοι ἡγάπων, τὰς παρατόλους ἐπιχειρήσεις.

[Ἐπεται συνέχεια]

ΙΟΥΛΙΟΥ ΜΕΡΥ

Ο ΠΟΝΤΙΟΣ ΠΙΛΑΤΟΣ

EN BIENNΗ

[Συνέχεια]

B'

Καθεστῆς ὁ Πιλάτος ἐπὶ τινος ἀναβάθρου
εἶπε :

— Διάταξον, Ἀλβίνε, νὰ κλείσουν τὰς
θύρας καὶ ὁ δοῦλος νὰ ἐπαγρυπνῇ ἐπὶ τῆς
φλώρας, ὡς εἰ νεαρά τις παρθένος νὰ ἔλαβε
πρὸ ὀλίγου τὸν καιρὸν τοῦ δένδρου τῆς κυ-
δωνίας ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ συζύγου τῆς.
Τοῦ Καίσαρος τὸ οὖς εἶνε πανταχοῦ ἀνεωγ-
μένον... Ἀκροάσθητι, τόρα, Ἀλβίνε. Ὅλαι
αἱ δυστυχίαι μου προέρχονται ἐκ τοῦ θανά-
του τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, τοῦ Ναζωραίου·
ἐξ αἰτίας αὐτοῦ μὲ κατηράσθη ὁ Τιβέ-
ριος, καὶ ὁ Καλιγούλας ἐξ αἰτίας ἐστὶ αὐτοῦ
μ' ἐξορίζει· διότι ἡ τόλμη ἐκείνη τῶν ἀπει-
λούντων τὴν Αὐτοκρατορίαν Χριστιανῶν ἤρ-
χισε ἀπὸ τῆς ρίζης τοῦ Γολγοθᾶ. Ἄν ὁ Ἰη-
σοῦς δὲν ἐθανατοῦτο ἡ αἵρεσις τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ δὲν θὰ διεπέρα τὴν θάλασσαν τῆς
Καισαρείας καὶ τὰ ρεῖθρα τοῦ Ἰορδάνου· ὁ
θάνατος ἐνὸς ἀνθρώπου ἔκαμε τοσοῦτους
μάρτυρας. Ἀλλ' ἡδυνάμην ἐγὼ νὰ ἐμπο-
δίσω τὸν θάνατον αὐτοῦ;

» Ὅτε ἀνεχώρησα, ἵνα διαδεχθῶ τὸν Οὐ-
αλέριον Γράτον ἐν τῇ διοικήσει αὐτοῦ προσ-
καλέσας με ὁ Σηϊανὸς εἰς τὸν οἶκον τοῦ Πα-
λατίνου μὲ ἐδῶκε τὰς ὁδηγίας του.

» — Γνωστὴ σοὶ εἶνε ἡ ρωμαϊκὴ πολιτικὴ,
μοὶ εἶπε. Ὅλιγαι δὲ λέξεις θὰ σοὶ ἀρκέ-
σουν. Ἡ Ἰουδαία εἶνε χώρα ὠραία· ἀφοῦ
κατεκτήθη διὰ τῶν ὅπλων, δέον ἡ κατὰκτη-
σις αὐτῆς νὰ τελειωθῇ διὰ πατρικῆς διαχει-
ρίσεως. Ἐπιμελήθητι ἵνα καταστήσῃς τὸ
ρωμαϊκὸν ὄνομα εὐλογητὸν ἐν αὐτῇ. Εἰς
τοὺς Ἰουδαίους ἀφίσταμεν βασιλέα ἐκ τῆς φυ-
λῆς των· τοῖς ἀφίσταμεν τὸν ναὸν των, τοὺς
νόμους των, τὴν θρησκείαν των, τὰς συνη-
θείας των. Εἶνε λαὸς ἀγέρωχος καὶ γενναῖος.
Ἐχει ἡρωϊκὰ χρονικά καὶ τὰ ἐνθυμεῖται·
διοίκει αὐτοὺς μετὰ συνέσεως, ἵνα σὲ θεωρῶ-
σιν ὡς ξένον ἐπισκεπτόμενον αὐτοὺς, καὶ
οὐχὶ ὡς δεσπότην, κρατοῦντα αὐτοὺς ὑπὸ
τὸν ζυγόν.

» Ἀνεχώρησα μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν
ὑπηρετῶν μου. Φθάσας εἰς τὴν κώμην «Τὰ
Τρία Καπηλεῖα»¹ ἀπῆντησα τὸν Τιβέριον
ἐπανακάμπτοντα ἐκ τῆς Παννονίας. Ἀνα-
γνωρίσας τὸ Αὐτοκρατορικὸν φορεῖον, κα-
τῆλθον ἐκ τοῦ ἰδικοῦ μου, ἵνα χαριετίσω τὸν
Καίσαρα. Εἶχεν μάθει ἐν Βριγδηςίῳ τὸν διο-
ρισμόν μου καὶ ἐπεκύρωσεν αὐτόν· τείνας
μοὶ τὴν χεῖρα μετ' εὐμενείας μοὶ εἶπε :

« — Ὁραία, Πόντιε, εἶνε ἡ χώρα, ἣν θέ-
λετε διοικήσει· ἔχετε τὴν μὲν χεῖρα μακράν,
τὴν δὲ ὁμιλίαν γλυκεῖαν. Ἐνεργεῖτε ὑπὲρ
τῶν δημοσίων, συμφώνως πρὸς τὴν ὀρθοφρο-

σύνην σας καὶ μὴ λησμονεῖτε τὸ αἰώνιον
τοῦ ρωμαϊκοῦ λαοῦ ἀξίωμα:

» Φείδεσθαι μὲν τῶν εὐπειθῶν, καταβάλλειν δὲ τοὺς
ὑπερηφάνους.

» Ὑπάγετε καὶ εὐδαιμονεῖτε».

» Οἱ οἰωνοὶ ἦσαν εὐνοϊκοί, τὸ βλέπεις.
Ἐφθασα εἰς Ἱερουσόλυμα· μετὰ πομ-
πῆς μεγαλοπρεποῦς, ἔλαβον κατοχὴν τοῦ
Πραιτωρίου· διέταξα τὰς προπαρασκευὰς
λαμπρᾶς εὐωχίας, εἰς ἣν προσεκάλεσα τὸν
Τετράρχην τῆς Ἰουδαίας, τὸν Ἀρχιερέα
καὶ τοὺς προεξέχοντας τῶν ἱερέων. Οὐδεὶς
τῶν συνδαιτυμόνων μου ἐνεφανίσθη τὴν ὀρι-
σθεῖσαν ὥραν· ἡ προσβολὴ αὕτη ἦτον ἐξευ-
τελιστικωτάτη. Μετὰ τινος δὲ ἡμέρας κα-
τεδέχθη ὁ Τετράρχης νὰ μὲ τιμῇσῃ δι' ἐπι-
σκέψεως· εἶχε τὸ πρόσωπον σοβαρὸν ἄμα
καὶ ὑποκριτικόν. Δι᾿ ἡσυχίας εἶπε ὅτι ἡ θρη-
σκεία των τοῖς ἀπηγόρευε νὰ καθίσωσι περὶ
τὰς τραπέζας ἡμῶν καὶ νὰ κάμωσι σπονδὰς
μετὰ τῶν ἐθνικῶν. Ἐνόμισα ὅτι ὤφειλον ν'
ἀποδεχθῶ φιλοφρόνως τὴν δικαιολογίαν ταύ-
την· ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης οἱ ἡττη-
θέντες ἐφανέρωσαν τὴν πρὸς τοὺς νικητὰς
αὐτῶν ἐχθρότητά των.

» Κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ἡ Ἰερουσαλὴμ
ἦτο ἡ δυσκολωτέρα περὶ τὸ διοικεῖσθαι πα-
σῶν τῶν κατακτηθεισῶν πόλεων· τοσοῦ-
τον ταραχώδεις τὴν διαθέσιν ἦσαν οἱ
ἐν αὐτῇ κατοικοῦντες, ὥστε καθ' ἑκάστην
ἀνέμενον νὰ ἴδω ἐκρηγνυμένην στάσιν τινά·
πρὸς καταστολὴν δὲ αὐτῆς δὲν εἶχον ἢ ἓνα
μόνον κεντηρίωνα καὶ μίαν ὀρχα στρατιω-
τῶν· ἔγραψα πρὸς τὸν Τοπάρχην τῆς Συ-
ρίας, ἵνα μοὶ ἀποστείλῃ στρατιώτας τινὰς
πρὸς ἐνίσχυσιν· ἀλλ' αὐτὸς μοὶ ἀπήντησεν,
ὅτι μόλις εἶχε τοὺς εἰς αὐτὸν ἐπαρκούντας.
Οἶμοι! Δυστύχημα εἶνε τὸ ὅτι ἡ αὐτοκρα-
τορία εἶνε τόσον μεγάλη! Ἐχομεν περισσο-
τέρας κατακτήσεις ἢ στρατιώτας.

» Μεταξὺ τῶν καθ' ἑκάστην κυκλοφο-
ρούντων περὶ τὸ πραιτωρίον μου θυλλημά-
των ὑπῆρχε καὶ τι, εἰς δὲ κῆπως ἐπέστησα τὴν
προσοχὴν μου. Κοινῶς διεφηνίετο, καὶ οἱ
μυστικοὶ πράκτορές μου ἔλεγον, ὅτι νέος τις
εἶχεν ἐμφανισθῇ ἐν Γαλιλαίᾳ, κεντημένος
θέλγητρον τι ψυχαγωγικὸν ἐν τοῖς λόγοις
του καὶ εὐγενῇ ἡθῶν αὐστηρότατα, καὶ ὅτι
περιήρχετο τὴν τε πόλιν καὶ τὰς ὄχθας τῆς
λίμνης κηρύττων νόμον τινά νέον ἐν ὀνόματι
τοῦ πέμψαντος αὐτὸν Θεοῦ. Κατ' ἀρχὰς
ἐνόμισα, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος προτίθετο
νὰ ὑποκινήσῃ τὸν λαὸν εἰς στάσιν καθ' ἡμῶν
καὶ ὅτι αἱ ὁμιλίαι του παρεσκευάζον τὴν
ἀνταρσίαν. Ἀλλ' οἱ φόβοι μου μετ' οὐ πολὺ
διεσκεδάσθησαν. Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὠμί-
λει ὡς φίλος μᾶλλον τῶν Ρωμαίων ἢ τῶν
Ἰουδαίων. Διηρχόμενος ἡμέραν τινὰ ἐν φο-
ρεῖῳ διὰ τῆς μεγάλης δημοσίας πλατείας
τοῦ Σιλωάμ· μέγα πλῆθος λαοῦ συνέρρεεν
ἐκεῖ καὶ ἐν τῷ κέντρῳ τῶν ὁμίλων παρετή-
ρησα νέον τινά ἔχοντα τὰ νῶτα αὐτοῦ
ἐστηριγμένα ἐγγὺς ἐπὶ δένδρου τινός, ὅστις
μετὰ πρᾶότητος ὠμίλει πρὸς τὸν ὄ-
χλον. Μ' εἶπον ὅτι ἦτον ὁ Ἰησοῦς. Θὰ τὸν
διέκρινα δὲ ἀκόπως τοσοῦτον διέφερε τῶν
λοιπῶν ἀνθρώπων, ὅτινες ἠκρεῶντο αὐτοῦ.
Ἐφαίνετο ὡς ἔχων ἡλικίαν τριάκοντα ἐτῶν.

Αἱ πυρρόξανθοι τὴν χροῖαν τριῆες καὶ ὁ πῶγων αὐτοῦ μετέδιδον εἰς τὴν χρυσόχρουν αὐτοῦ μορφήν, χροῖαν τινα φωταυγῆς. Ὅποιαν ἀντίθεσιν ἀπετέλει πλησίον τῶν μελαγχρόων καὶ μελανοκόμων ἀκροατῶν του! Ἵνα μὴ διὰ τῆς παρουσίας μου στενοχωρήσω τὴν ἐλευθερίαν τῶν λόγων του, ἐξηκολούθησα τὸν περίπατόν μου ποιήσας πρὸς τὸν γραμματεῖά μου σημειῶν νὰ ἀναμιχθῇ μετὰ τοῦ ὄχλου καὶ ν' ἀκροασθῇ. Ὁ γραμματεὺς μου ὠνομάζετο Μάνλιος καὶ ἦτον ἕγγονος τοῦ ἀρχηγοῦ ἐκείνου τῶν συνωμοτῶν, οἵτινες ἐστρατοπέδευον ἐν Ἐτρουρίᾳ ἀναμένοντες τὸν Κατιλίναν. Κάτοικος ἀπὸ πολλῶν χρόνων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, ἐγένωσκεν ὁ Μάνλιος κατὰ βάθος τὴν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν· ὧν δὲ πρὸς ἐμὲ ἀφοσιωμένος ἠδύνατο νὰ χαίρῃ τὴν ἐμπιστοσύνην μου. Ἐπανακάμψας εἰς τὸ Πραιτώριον, εὗρον ἐκεῖ τὸν Μάνλιον, ὅστις μοὶ ἀνέφερε τοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους εἶχεν ἐκφέρει ὁ Ἰησοῦς ἐν Σιλωάμ. Οὐδέποτε, οὔτε ἐν τῇ Στοᾷ ἤκουσα, οὔτε εἰς τὰ βιβλία ἀνέγνωσά τι τὸ δυνάμενον νὰ συγκριθῇ πρὸς τ' ἀξιώματα, ἅτινα εἶχον ἀκούσει τὰ ὅσα τοῦ Μανλίου. Ἐρωτήσαντος τινὸς τῶν ἀνταρτῶν ἐκείνων, ὧν γέμει ἡ Ἱερουσαλήμ, τὸν Ἰησοῦν ἂν ἔπρεπε νὰ πληρώσῃ φόρον τῷ Καίσαρι, ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη: *Ἀπόδοτε τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ.*

»Ὡς ἐκ τούτου μεγάλην παρέσχον ἐλευθερίαν εἰς τὸν Ναζωραῖον· εἶχον ἀναμφιβόλως τὴν ἐξουσίαν ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτοῦ ὁμιλίας νὰ τὸν θέσω ὑπὸ κράτησιν, νὰ ἐπιβιβάσω αὐτὸν ἐπὶ τινος γαλέρης καὶ νὰ τὸν ἐξαποστείλω εἰς τὸν Πόντον. Ἀλλ' ἤθελον νομίσει, ὅτι ἐνήργουν ἐναντίον τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ρωμαϊκῆς ὀρθοφροσύνης. Ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, οὔτε στασιαστής ἦτο, οὔτε ἀποστάτης· ἐσκέπασα αὐτόν, ἐν ἀγνοίᾳ του ἴσως, ὑπὸ τὰς πτέρυγας τῆς προστασίας μου· ἠδυνήθη νὰ ἐνεργῇ, ὁμιλῇ, συναθροίσῃ τὸν λαόν, νὰ πληροῖ ὁλοκλήρους πλατείας μετὰ τοὺς ἀκροατάς του, νὰ δημιουργήσῃ λεγεῶνα μνηστῶν, νὰ τοὺς κάμῃ νὰ τὸν ἀκολουθῶσιν εἰς τὴν λίμνην, εἰς τὴν ἔρημον, εἰς τὸ ὄρος. Οὐδέποτε διαταγὴ τοῦ Πραιτωρίου διέταρχεν, οὔτε τὸ ἀκροατήριον, οὔτε τὸν ρήτορα. Ἐὰν δὲ ποτε—εἴθε οἱ θεοὶ ν' ἀποτρέψωσι τὴν προμάντευσίν μου ταύτην—ἐὰν ποτε ἡ θρησκεία τῶν πατέρων ἡμῶν πέσῃ πρὸ τῆς θρησκείας τοῦ Ἰησοῦ, εἰς τὴν εὐγενῆ αὐτῆς ἀνεκτικότητα θὰ ὀφείλῃ ἡ Ρώμη τὸν πρόωρον αὐτῆς ἐνταφιασμόν. Καὶ ἐγὼ, ὁ δυστυχὴς ἐγὼ! ἤθελον εἶσθαι τὸ ὄργανον τοῦ ὅ,τι οἱ μὲν Χριστιανοὶ ὀνομάζουσι Πρόνοϊαν, ἡμεῖς δὲ Εἰμαρμένην!

»Ἀλλ' ἡ ἄμετρος αὕτη ἐλευθερία, ἣν ἐκ τῆς ἀνεκτικότητός μου εἶχεν ὁ Ἰησοῦς, παρώξυνε τοὺς Ἰουδαίους, οὐχὶ τοὺς ἐκ τοῦ ὄχλου, ἀλλὰ τοὺς πλουσίους καὶ ἰσχυροὺς. Τούτων, εἶνε ἀληθές, δὲν ἐρείδετο ποσῶς ὁ Ἰησοῦς καὶ δι' ἐμὲ τοῦτο ἦτο εἰς ἐπὶ πλέον πολιτικὸς λόγος, ἢν' ἀφίνω τὸν λόγον ἐλευθερον εἰς τὸν Ναζωραῖον. «Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, τοῖς ἔλεγε, γεννήματα ἐχιδνῶν, εἰσθε τάφοι κεκονιαμένοι!» Ἀλλοτε δὲ πικρῶς κατεγέλα τὴν μεθ' ὑπερηφανείας γενομένην παρὰ τοῦ δημοσίων ἐλεημοσύνην

καὶ ἔλεγεν αὐτῷ, ὅτι ὁ ὑπὸ τῆς πτωχῆς γυναικὸς ἐν τῷ κρυπτῷ καταβαλλόμενος ὀβολὸς ἦτο πολλῶν τιμιώτερος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Καθ' ἐκάστην νέα παράπονα ἤρχοντο εἰς τὸ Πραιτώριον κατὰ τῆς αὐθαδείας τοῦ Ἰησοῦ. Καθ' ἐκάστην ἐδεχόμην ἐπιτροπὰς, αἵτινες ἤρχοντο ἐνώπιον τοῦ Κριτηρίου μου, ἵνα ποιήσωσι τὰς κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μομφάς. Μοὶ ἔλεγον ὅτι ἤθελεν ἐπέλθῃ εἰς τὸν Ἰησοῦν δυστύχημα· ὅτι δὲν ἤθελεν εἶσθαι ἡ πρώτη φορά, καθ' ἣν ἡ Ἱερουσαλήμ ἤθελε λιθοβολήσῃ τοὺς ἀποκαλοῦντας ἑαυτοὺς προφῆτας, καὶ ὅτι, ἂν τὸ Πραιτώριον ἤρνεϊτο ν' ἀπονείμῃ δικαιοσύνην, ἤθελον ἀναφερθῇ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα.

»Τοὺς προέλαβον ὅμως ἐγὼ· εἶχον γράψει ἐπιστολάς πρὸς τὸν Καίσαρα, καὶ ἡ γαλέρα τῆς Πτολεμαίδος τὰς εἶχε κομίσαι εἰς Ρώμην. Ἡ γερουσία ἐπεδοκίμασε τὴν διαγωγὴν μου, ἀλλὰ μοὶ ἠρνήθησαν τὰς στρατιωτικὰς ἐπικουρίας, τὰς ὁποίας ἐζήτουν, ἢ τοῦλάχιστον μοὶ παρεῖχον τὴν ἐλπίδα, ὅτι, περαιωθέντος τοῦ κατὰ τῶν Πάρθων πολέμου, ἤθελον αὐξήσει τὴν φρουρὰν τῆς Ἱερουσαλήμ. Ὡς εἰ διὰ τούτου νὰ μοὶ ἔλεγον ὅτι ἐπὶ παρὰ πολὺν χρόνον ὤφειλον νὰ ἀναμένω, διότι οἱ πρὸς τοὺς Πάρθους πόλεμοι οὐδέποτε παρ' ἡμῖν περατοῦνται.

»Ὡν παρὰ πολὺ ἀνίσχυρος, ἵνα προλάβω ἐγερθησομένην τινὰ στάσιν ἐσκέφθην νὰ λάβω ἀπόφασιν μέλλουσαν νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν γαλήνην ἐν τῇ πόλει, χωρὶς νὰ καταβιβάσω τὴν ὑπερηφάνειαν τοῦ Πραιτωρίου εἰς ταπεινωτικὰς παραχωρήσεις. Παρήγγειλα πρὸς τὸν Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον νὰ ἔλθῃ πρὸς με.

»Ἵπεκλήθη πρὸ τοῦ κομιστοῦ τῆς ἐπιστολῆς μου καὶ ἀμέσως μετέβη εἰς τὸ Πραιτώριον.

»Σήμερον, ὦ Ἀλβίνε, ὅτε ἡ ἡλικία συνέτριψε τὰ ἐλατήρια τοῦ σώματός μου, καὶ οἱ μῦς μου εἰς μάτην ζητοῦσιν ὀλίγην ἀνδρικήν ρώμην ἀπὸ τοῦ ἀποφυγέντος αἵματός μου, οὐδόλως ἀπορῶ ἐὰν κάποτε ὁ Πιλάτος τρέμῃ· ἀλλ' ἤμην νέος τότε καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ μου εἶχον αἷμα ἰσπανικὸν ἀναμεμιγμένον μετὰ ρωμαϊκοῦ αἵματος, ἀτρώτου πρὸς πᾶσαν παιδαριώδη συγκίνησιν. Βλέπων τὸν Ναζωραῖον εἰσερχόμενον εἰς τὴν Βασιλικὴν μου, ἐν ἣ περιεπάτουν, μοὶ ἐφάνη ὅτι χεὶρ σιδηρὰ με προσεκαθῆλου ἐπὶ τοῦ μαρμαροστρώτου δαπέδου, ἐνόμισα ὅτι ἤκουον στεναχούσας τοὺς ἀπὸ τῶν στήλων κρεμαμένους θυρεοὺς τοὺς καθιερωμένους τῷ Καίσαρι. Ὁ δὲ Ναζωραῖος, αὐτός, ἦτο γαλήνιος, ὡς ἡ ἀθωότης· ἔστη ἐνώπιόν μου καὶ δι' ἀπλῆς χειρωνακίας ἐφάνη ὡς εἰ μοὶ ἔλεγε:

— Ἰδοὺ ἐγὼ.

»Ἐθεώρησα ἐπὶ τινα χρόνον με θαυμασμόν ἀναμεμιγμένον μετὰ τρόμου τὸν ὑπερφῆ ἐκείνον τύπον ἀνδρὸς ἀγνωστον παρὰ τοῖς ἀναριθμήτοις γλύπταις ἡμῶν, οἵτινες ἔδωσαν μορφήν καὶ πρόσωπον εἰς πάντας τοὺς Θεοὺς, εἰς πάντας τοὺς ἥρωας.

— Ἰησοῦ, «ἐπὶ τέλους τῷ εἶπον, καὶ ἡ γλῶσσά μου ἦτο συγκεκινημένη» Ἰησοῦ ἐκ Ναζαρέτ, ἀπὸ τριῶν περίπου ἡδὴ ἐτῶν σὰς ἄφισα νὰ ὁμιλῇτε ἐλευθερώς ἐπὶ τῆς δημοσίας πλατείας καὶ δὲν μετανῶ δι' αὐτό. Οἱ λόγοι σου ὑπῆρξαν πάντοτε λόγοι ἀνδρὸς

σοφοῦ· δὲν εἰζέυρω ἂν ἀνεγνώσατε τὸν Σωκράτην καὶ Πλάτωνα, ἀλλ' ἐν τοῖς λόγοις σας ἐνυπάρχει σεμνοπρεπῆς τις ἀπλότης ὑψοῦσά σε ὑπεράνω αὐτῶν ἐτι τῶν μεγάλων τούτων φιλοσόφων· ὁ Αὐτοκράτωρ τὸ εἰζεῦρει, καὶ ἐγὼ, ὁ ταπεινὸς αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ ἀντιπρόσωπος, μακαρίζω ἑμαυτὸν ὅτι ἐπεκαλέσθην ἐφ' ὑμῶν ἀνεκτικότητα, ἥς εἰσθε ἄξιος. Δὲν πρέπει ἐν τούτοις νὰ σὰς ἀποκρύψω ὅτι οἱ λόγοι σας διήγειραν περὶ ὑμᾶς τρομερὰ καὶ ἰσχυρὰ μίσση· μὴ θαυμάζετε ποσῶς ὅτι ἔχετε ἐχθροὺς· ὁ Σωκράτης εἶχεν ἐν Ἀθήναις τοὺς ἐχθρευομένους αὐτόν, οἵτινες καὶ τὸν ἀπέκτειναν· οἱ ὑμέτεροι εἶνε διττῶς ἐξωργισμένοι καθ' ὑμῶν, καὶ κατ' ἐμοῦ. Καθ' ὑμῶν, ἔνεκα τῶν λόγων σας· κατ' ἐμοῦ, ἔνεκα τῆς ἐλευθερίας ἣν σὰς παρέχω. Ἵποκώφως μάλιστα με κατηγοροῦσιν ὅτι εἶμαι μεθ' ὑμῶν συνένοχος πρὸς καταστροφὴν τῆς σμικρᾶς πολιτικῆς ἰσχύος, τὴν ὁποίαν ἡ Ρώμη ἄφισεν εἰς τοὺς Ἑβραίους. Ποσῶς δὲν σὰς διδάσκω· σὰς προτρέπω μόνον νὰ φείδεσθε περισσότερον τῆς ὑπερηφανείας τῶν ἐχθρῶν σας, ἵνα μὴ ποσῶς διεγείρωσι καθ' ὑμῶν τὸν μωρὸν ὄχλον καὶ ἵνα μὴ ὑποχρεωθῶ ν' ἀποσπάσω ἀπὸ τῶν τροπαίων τούτων τὸν πέλεκυν καὶ τὰς ράβδους· αἵτινες ἐνταῦθα δέον νὰ χρησιμεύσωσι μόνον ὡς κόσμημα καὶ οὐδέποτε ὡς φόβητρον.

»Ὁ Ναζωραῖος μοὶ ἀπήντησεν:

— «Ἀρχων τῆς γῆς, οἱ λόγοι σου προέρχονται ἐκ ψευδούς συνέσεως· εἰπέτε εἰς τὸν χείμαρρον νὰ ἀναχαιτισθῇ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὄρους, διότι μέλλει νὰ ἐκρίζωσῃ τὸ ἐν τῇ κοιλάδι δένδρον. Ὁ χείμαρρος θὰ σοὶ ἀποκριθῇ ὅτι ὑπακούει εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ Θεοῦ. Μόνος ὁ Θεὸς γινώσκει ποῦ ὑπάγει τὸ ὕδωρ τοῦ χείμαρρου. Ἀμήν, λέγω ὑμῖν, πρὶν ἢ αἱ ροδαίναι τῶν Σαρῶνων· ἀνήθωσι, τὸ αἷμα τοῦ δικαίου θέλει ἐκχυθῇ.

— Ποσῶς δὲν θέλω νὰ χυθῇ τὸ αἷμά σας!» Ἀνέκραξα μετὰ ζωηρότητος.

Εἰσθε πολὺ τιμιώτερος ἐνώπιον ἐμοῦ, ἔνεκα τῆς συνέσεώς σας, ἢ πάντες οὗτοι οἱ ταρσίζαι καὶ ὑπερήφανοι Φαρισαῖοι, οἵτινες καταχρώμενοι τῆς ρωμαϊκῆς ἀνοχῆς συνωμοτοῦσι κατὰ τοῦ Καίσαρος καὶ τὴν ἀγαθότητα ἡμῶν ἐκλαμβάνουσιν ὡς φόβον. Δυστυχεῖς! Οἵτινες δὲν εἰζεῦρουσιν ὅτι ἡ Λύκαινα τοῦ Τιβέρεως ἐνίοτε περιβάλλεται δορὰν προβάτων! Ἐγὼ θὰ σὰς ὑπερασπίσω κατ' αὐτῶν· τὸ Πραιτώριον σὰς εἶνε ἀνεωγμένον ὡς τόπος πρὸς καταφυγὴν· εἶνε ἄσυλον ἱερόν.

»Ἐπεισε τὴν κεφαλὴν νωχελῶς μετὰ μειδιάματος πλήρους θείας χάριτος καὶ μοὶ εἶπε:

— «Ὅταν ἡ ὑπὸ τῶν προφητῶν ὁρισθεῖσα ἡμέρα φθάσῃ, δὲν θέλει ποσῶς ὑπάρχῃ ἄσυλον διὰ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, οὗτ' ἐπὶ τῆς γῆς, οὔτε εἰς τὰ βάθη τῆς γῆς. Τοῦ δικαίου τὸ ἄσυλον εἶνε ἐκεῖ ἐπάνω! Δέον ὅ,τι εἶνε γεγραμμένον ἐν τοῖς βιβλίοις τῶν Προφητῶν νὰ ἐκπληρωθῇ.

[Ἐπεται τὸ τέλος].

ΕΠΗΜΕΙΝΟΝΑΣ ΔΑΞΕΑΚΗΣ

1. Σύνδεμα ράβδων ἐχουσῶν ἐν τῷ μέσῳ πέλεκυν, χρησιμεύον ὡς σύμβολον τῆς δυνάμεως προπορευόμενον τῶν Ὑπάτων καὶ ἄλλων ἀρχόντων ἐν χερσὶ τῶν λεγομένων ραβδούχων. Σημ. Μεταφρ.
2. Τοποθεσία τις παρὰ τὴν Ἱερουσαλήμ. Σ.Μ.